

aktiekapital ikke en tilsvarende attraktiv og fleksibel finansieringskilde.

Hidtil har kapitalfremskaffelse for sparekasser ikke været et problem, men i et fremadrettet perspektiv med skærpede konkurrencevilkår som følge af internationaliseringen og liberaliseringen af kapitalbevægelserne, herunder ikke mindst gennemførelsen af EF-s indre marked, vil det være af vital betydning for sparekassernes konkurrenceevne over for bankerne, at de får mulighed for ekstern kapitalfremskaffelse på konkurrencedygtige vilkår på lige fod med banker og derigennem at skaffe soliditetsdækning for balancévæksten.

Sparekasserne er enige om, at der bør skabes mulighed for, at de sparekasser, som måtte finde behov derfor, får adgang til at ændre deres retlige status til aktieselskab.

Mellem Industriministeriet og Danmarks Sparekasseforening har været ført drøftelser om, hvorledes omdannelse vil kunne ske og principperne herfor.

Det har været ledende, at en omdannelse i videst muligt omfang skulle finde sted inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer, og at et lovforslag alene skulle indeholde de enklest mulige ændringer for at lette omdannelsen og for at sikre, at man i realiteten fik en uforandret videreførelse af sparekassens virksomhed.

Ved udarbejdelsen af nærværende forslag har der i overensstemmelse med ønsker fra sparekasserne været lagt vægt på at sikre, at ændringen af organisationsformen vil kunne gennemføres, uden at sparekasserne derved mistede deres særkende, dvs. kundedemokratiet, den decentrale struktur og lokale forankring. Garant- og kundedemokratiet skal således kunne fortsætte med den forskel, at der efter omdannelsen er tale om et aktionærdemokrati.

Den selvejende institution adskiller sig fra aktieselskabet navnlig derved, at der ikke bag den selvejende institution er en ejerkreds. Hverken sparekassens garantier eller andre har andel i sparekassens formue eller overskud. I tilfælde af sparekassens ophør skal formuen uddeles til alment nyttige og velgørende formål.

Ved overgang til aktieselskabsform har det derfor været afgørende at sikre, at de i sparekassen opsamlede reserver fortsat er til rådighed for sparekassens drift samtidig med, at det sikres, at de fremtidige aktionærer i aktieselskabet ikke får andel i disse midler.

Det foreslås derfor, at der i forbindelse med omdannelsen overdrages aktier fra aktieselskabet til en erhvervsdrivende fond svarende til værdien af sparekassens reserver efter ombytning til en skønnet markedskurs af garantkapitalen til aktiekapital, jf. bemærkningerne til §§ 52 c og d.

Fondens formål i vedtægten vil være at videreføre sparekassens virksomhed i aktieselskabet, således at dette til stadighed fremstår som et konkurrencedygtigt og velkonsolideret pengeinstitut. Samtidig sikres det, at fondens formue i tilfælde af pengeinstitutvirksomhedens ophør uddeles til alment nyttige og velgørende formål.

Ved at overdrage aktierne til en fond opnås som en konsekvens, at der herved samtidig skabes grundlag for etablering af en finansiel koncern med mulighed for udøvelse af flere former for finansiel aktivitet, hvis der i fremtiden måtte vise sig behov herfor. Af kapitaltilførselsgrunde kan det dog vise sig nødvendigt, at der mellem fonden og sparekasseaktieselskabet indskydes et holdingaktieselskab.

Til § 52 c

Lovforslaget åbner mulighed for, at de sparekasser, der drev virksomhed den 1. januar 1989, og som måtte finde behov herfor, kan vælge at ændre selskabsretlig organisationsform til aktieselskab. Loven gælder også for sparekasser, der er opstået ved fusion mellem sparekasser, der drev virksomhed den 1. januar 1989.

Omdannelsen foreslås at ske på den måde, at sparekassen fusionerer med et aktieselskab efter reglerne om fusion i aktieselskabslovens kapitel 15. Dette sikres i lovens § 52 d.

Ved at anvende aktieselskabslovens fusionsregler, hvorefter sparekassens aktiver og gæld som helhed overdrages til et aktieselskab, opnås, at omdannelsen kan ske uden likvidation, og at sparekassens virksomhed videreføres inden for rammerne af aktieselskabet med ophør af den selvejende institution.

Fusion efter aktieselskabslovens regler indebærer videre den fordel, at omdannelsen ikke medfører et debitorskifte, men at aktieselskabet indtræder i alle sparekassens rettigheder og forpligtelser.

Lovforslaget er udformet således, at også andre sparekasser vil kunne fusionere med det pågældende aktieselskab.

Ved fusionen overdrages sparekassens aktiver og passiver, herunder dens egenkapital, til aktieselskabet. Herved sikres, at kapitalen fortsat anvendes til dens primære formål: pengeinstitutvirksomhed.

Som nævnt i bemærkningerne til kapitel 12 b oprettes der samtidig en erhvervsdrivende fond, der får overdraget aktier fra aktieselskabet svarende til værdien af sparekassens reserver, efter at garantkapitalen er ombyttet til aktiekapital til en skønnet markedskurs, jf. bemærkningerne til § 52 d. Ved omdannelsen vil aktieselskabet således få to aktionærgrupper, fonden og de tidligere garantier. Efter omdannel-